

SAHABENİN YERİ-2

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdülillahi Rabb'il âlemin. Ve sallallahu ve selleme alâ Resûlina Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin ashabının ona ne kadar saygılı, tazim ve hürmet içinde olduklarını örnekleriyle değerlendiriyoruz. Bunlardan Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin berber tarafından tıraş edilen saçlarını nasıl kapıştıklarını Enes'in rivayetinden görmüştük.

Bir başka olay Halid bin Velid radiyallahu anha ait: Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz'in komutanlarından olan, ashabı kiramın da sonradan Müslüman olanlarından, son iki buçuk senesi Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemele beraber geçti. Resûlullah'tan sonra da aleyhisselatu vessalam dört-beş sene kadar ancak Müslüman olarak yaşadı. Yani Halid bin Velid uzun yıllar Müslüman yaşamadığı hâlde uzun asırlar etkisi devam eden bir sahabi, Allah ondan razı olsun. Halid bin Velid'in Yermük isimli bir cihadı vardır. Yermük, Suriye tarafının Müslüman olarak Ümmeti Muhammed'in toprağında kalmasını sağlayan büyük cihad hareketlerinden birisidir.

Yermük'te cihad ederken bir nedenle takkesi düşüyor kafasından. Takkesi düşüyor, hemen yanındakilere: "Çabuk takkemi bulun, takkemi bulun!" diyor. "Ya başka takke veririz sana." demeye kalmadan takkeyi arattırıyor. Sonra takkesini buluyorlar. Artık meydanda nereye düştüyse. "Ya niye bunun için bizi bu kadar çok uğraştırdın? Çok da kıymetli bir şey değilmiş bu." diyorlar. Diyor ki: "Bu bildiğiniz gibi değil. Bir gün Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem umre yapıyordu. Umreden sonra saç tıraşı oldu, herkes O'nun saçından kapmaya çalıştı. Tam alınıdaki saçları tıraş ederken de ben bir tane kapmıştım, kılından bir tane almıştım. Ben onu bu takkemin içine ördüm. O takkemi kullandığım hiç bir yerde Allah benim kılıcıma mağlubiyet vermedi. Şimdi burada ne oluruz onu kaybedersek diye endişe ettim, onun için onu aradım." diyor radiyallahu anh. Bu Hâkim isimli zatın El- Müstedrek isimli kitabının 5299. Hadis-i şerifi; Taberani'nin el-Mu'cemu'l-Kebir'inde de 3804. hadis-i şeriftir.

Enes ibni Malik'ten bir rivayeti Dârimî'nin 63. hadis-i şerifi –Sünen-i Dârimî diye meşhur olan kitap- olarak nakledelim. Enes ibni Malik'i muhakkak hatırlıyoruz. Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme annesi tarafından getirilip adeta hediye gibi teslim edilen ve dokuz seneden fazla zaman Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin evinde O'nun çocuğu gibi kalan bir sahabidir. On yaşındayken Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin evine girmiş. Demek ki yirmi yaşına kadar delikanlılık günlerini, çocukluk günlerini o evde geçirmiş.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme ait hatıralarını naklederken diyor ki:

خَدَمْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَمَا قَالَ لِي: أَفَ قَطَّرَ. وَلَا قَالَ لِي شَيْءٍ صَنَعْتُهُ لِمَ صَنَعْتَ كَذَا وَ كَذَا أَوْ هَلَّا صَنَعْتَ كَذَا وَ كَذَا.

"Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme hizmet ettiğim yıllarda 'of' sözünü ondan duymadım. Ya da yaptığım bir şeyi 'niye böyle yaptın ya da şöyle yapsaydın ya' diye ikaz ederken duymadım."

وَقَالَ: لَا وَاللَّهِ مَا مَسَسْتُ بِيَدِي دِيْبَاجًا وَلَا حَرِيرًا أَلْتَيْنَ مِنْ يَدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

"Ben Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin elinden daha yumuşak bir kadife veya ipek de tutmadım."

وَلَا وَجَدْتُ رِيحًا قَطُّ أَوْ عَرْفًا كَانَ أَطْيَبَ مِنْ عَرْفِ أَوْ رِيحِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

“Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin kokusundan, terinden daha hoş kokulu bir koku da burnuma değmedi.” diyor.

Burada Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi bir sahabinin kokusu ve benzeri pozisyonlarda nasıl değerlendirdiğinin örneklerini görüyoruz.

Bir hakikati ortak konuşmamızda fayda var arkadaşlar: Şimdi “Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin teri, insan teri gibi kokmuyordu” diye bir şey iddia edemeyiz. Onlar aşklarından dolayı o kokuyu dünyanın en hoş kokusu olarak görüyorlardı. O sevgiye, o muhabbete eremeyenler en temiz kokuyu da hoş koklamazlar zaten. Bunu evli olanlar kendi eşleri üzerinden erkek veya kadın takdir edebilirler. Evliliğin cici aylarına dünya bir tanesidir, sümüğü bile iyidir, eşinin çamaşırı hiç kirlenmez ama evlilik sorunu yaşamaya başladığında parazit olur eş. Çekilmez biri olur. Nefesi kokar, çorapları kokar, koltuk altları kokar, her yeri kokar.

Burada Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz insanlığını kaybetmiyor. Teri ter, kanı kan, idrarı idrar, tırnağı tırnaktı Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin. Onun da zaten tırnakları büyüyordu. Onun da tırnakları oluyordu. Burada bu Allah dostları insanlar, bu mübarek insanlar kendi gözlerini güzelleştirdiler, ellerini güzelleştirdiler. “Kadifeden yumuşaktı elleri.” diyor. Burnunun filtresini Resûlullah sevgisi olarak filtreledi. Onun için onlara Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin ter kokusu cennet miski gibi geldi. Seven sevdiğinin kokusundan hoşlanır.

Burada ciddi bir bilgimiz yok. Gerçekten ter kokusu vb. sözünü ettiğimiz şeyler Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemde ne kadar değişim gördü veya görmedi. Bir insan gibi miydi normalde? Bu konuda çok bir bilgimiz yok. Bildiğimiz şu var ki o da beşerden bir beşerdi, insandı. O zaman burada bu gerekçeyi sorgulamamız lazım. Yani sahabe-i kiram -Allah onlardan razı olsun- kendi filtreleri ile bu noktaya ulaştılar. Sevdikleri için böyle gördüler. Nitekim hepinizin çok iyi bildiğini zannettiğim bir olayı hani geliyor sahabe diyor ki: “Ben Müslüman olmadan önce senden çirkin birisini görmüyordum.” diyor. “Müslüman olunca da senden güzel birisi gözüme görünmedi.” diyor. Demek ki bu gören göz meselesi. İnsan kendi bebeğini, kadın doğurduğu bebeği dünya güzeli görmüş ya. El-hak öyle. Öyle görmese zaten onu büyütmez. Aksi takdirde siyah derili inanlar siyah bir bebek doğurduğunda onu kuyuya atmaları lazım. Dünyanın en güzel bebeği diye büyütüyorlar onları. Kim bilir beyaz derili çocukları da “nasıl büyütüyorlar bunlar, ne biçim çocuk besliyorlar” diye belki de beyazları ayıplıyorlardır. Yani bu Allah’ın verdiği bir lütuftur.

Bu konuda benim şahsi kanaatim -bunu bir ilmi veri olarak söylemiyorum- ashabı kiram, sadece imanla yüzde yüz dönüşüm yaptılar. Yani pürüzlü, öyle şucu bucu iman olmadı. Allah ve Peygamber... Yüzde yüz dönünce de Allah kapıları açtı, burunları hoş koku aldı. Gözleri iyi şeyleri gördü. Elleri Peygamber’in eline tutunca ‘ipekten daha yumuşak’ dediler. Onlar üzerine düşen samimiyeti gösterdiler. Allah da o samimiyete ihsan olarak önlerini açtı. İnsan oldukları hâlde duyu organları normalin üstünde duymaya başladı bu sefer. Onlar üzerlerine düşeni yapınca Allah da üzerine düşeni yaptı. Biz üzerimize düşeni yapmakta sorun çekince, Peygamber aleyhisselama bağlılığımızı, Sünnet’ine bağlılığımızı, Allah’a imandaki gereklilikleri biz sansürleyince Allah da normal kullarına gönderdiği şeyleri bize göndermez oldu. Yoksa ne ashabı kiram bizden farklı bir insan ne de din farklı bir din ne de Peygamber farklı bir peygamber. Şimdi bugün geldiğimiz noktayı yorumlarken - bu yorum benim izahıma göre- mesele; ilk teslimiyetimiz, Allah’a bağlılığımızdaki dönüşüm seviyemizle ilgili bir meseledir. Biz imanımızı yüzde yüz teslimiyet noktasına getirmeyince gözümüz o sevgiyle görmüyor. Burnumuz o sevgiyle koklanmıyor, fark buradan kaynaklanıyor.

Bir başka örneği tabiinden Zührî ve Urvetü'bnü Zübeyr kanalıyla duyuyoruz. El-Misver ibni Mahleme ve Mervan ibni'l Hakem anlatmışlar. Hudeybiye Kıssası'nı naklediyorlar.

Arkadaşlar,

Hudeybiye'yi olayı iyi tahmin etmemiz için bir miktar hatırlamamız lazım. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem rüya gördü. Rüyasında ihram giyiyorlar. İhram edip umre yapıyorlar. Sonra da saçlarını... "مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ" Ashabın bir kısmı saçlarını sıfıra vurdurmuş bir kısmı da kısaltmış olarak ihramdan çıktıklarını görüyor rüyasında. Bunu da yorumluyor Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem "Demek ki biz umre yapabiliriz." diyor. Hicretin altıncı-yedinci senesine dönüldüğünde Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz umre yapmaya karar veriyor. Silahsız bir şekilde yedi yüz kadar sahabe Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemle beraber umreye gidiyorlar. Mekke'ye yakın bir mesafeye geldiklerinde müşrikler bunu duyuyorlar, henüz Mekke fethedilmemiş, hicretin altıncı-yedinci senesinde.

Umre yaparlarsa ashabi kiram Mekke'nin otoritesi sarsılır diye müşrikler Mekke'ye girmeye izin vermiyorlar. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz Osman ibni Afvan'ı elçi olarak gönderiyor: "Bizim yanımızda silah da yok." diyor. "Biz sadece ibadet etmeye geldik, karışmasınlar bize." diye bir görüşme yapmak istiyor. O arada da Osman ibni Afvan geç kalıyor. Geri gelişi geç kalınca ashabi kiram endişeleniyorlar, "Osman'ı öldürdü herhalde bunlar." diyorlar. Böyle bir şayiye yayılıyor: "Elçimiz Osman öldürüldü." Bunun üzerine Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bir ağacın altında oturuyordu. Ashabi kiramı çağırıyor. "Bizim elçimiz öldürüldüyse biz bunun intikamını alalım." diyor. "Ama kalabalık değiliz." "Olsun." diyor. Çağırıyor ashabi kiramı bey'at alıyor onlardan. Bey'at sözleşme demektir. İslam Şeriatı literatüründe sözleşme alıyor. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ağaca yaslanmış şekilde elini koyuyor her gelen sahabe de elini koyuyor ve: "son nefesime kadar Resûlullah'ın yanında Osman'ın intikamı için yemin ediyorum" diye söz veriyor. Elini eline koyuyor Efendimiz'in. Eli el üstünde. Bu el üstüne el koymayı Kur'an-ı Kerim bize izah ederken "إِنَّ الدِّينَ يُبَايِعُكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ"

"O, ellerini elinin üstüne koyuyorlardı ya, aslında onların eli Allah'ın elinin altındaydı elleri. Senin elin değildi o, Allah'ın eliydi. Onlar Allah'la bey'atlaştılar, seninle değil." Müthiş bir şey ya! Herhalde Buradaki yedi yüz sahabe hakkında konuşanın imanı yoktur. Çünkü ellerinin üstünde Allah'ın eli var "يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ" Allah'ın eli onların elinin üstündeydi." Aslında Peygamber Efendimiz aleyhisselamın eli, bu şekilde onların elinin üzerindedeydi. "Yok, Allah'ın eliydi o." Yani ne kadar mübarek, değerli bir işti. Bu şekilde sözleşme yapıldı. Bu sözleşmede, bu pozisyonda Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem hazırlık yapmaya başladı. Yani Mekke'ye ibadet için gidilecekti, olmadı. "Bari öbür niyetle gidelim, Osman'ı kurtaralım." gibi bir niyetle gidilecekti ama bu arada Osman geldi. Görüşmeler uzadığı için geciktiğini anlattı ya da aradığı kimseleri bulamadı orada. Nasılsa... Cihada da gerek kalmadı ama müşriklerle de görüşülmesi kararlaştırıldı. Yani "Bunlarla bir pazarlık yapalım." diye düşünüldü. Müşriklerle bir sulh yapıldı. Buna -mintikanın adı Hudeybiye- Hudeybiye Sulhu denir. Bu sulhun, siyrette çok önemli yeri vardır.

Bu sulhu, özellikle burada konuşursak dersin vaktini öldürürüz ama yeri geldiğinde onunla ilgili hadis-i şerifleri konuşacağız. Bugün de maalesef yanlış olabilecek şekilde bazı Müslümanlar kâfirlerle kurdukları kontakları, bu Hudeybiye Sulhu'na dayandırıyorlar. "Hudeybiye'de Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem müşriklerle görüştü, biz de görüşürüz" gibi. Tabi yani yoğurtla reçeli nasıl bir araya getiriyorlar o belli değil ama getiriyorlar işte.

Bu Hudeybiye Sulhu esnasında görüşmeler yapıldı. Urve bin Mesud es-Segafi isimli zat Mekkeliler adına geldi. Orada incelemeler yaptı. Görüşmeler, -protokol deniliyor ya- toplantılar yapıldı. Biz o konuyu orada bırakalım yani Hudeybiye Sulhu'nu orada bırakalım. Urve geri döndüğünde Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi ve ashabını nasıl gördüğünü anlattı. Çok önemli bir ayrıntı.

Bu olayın böyle cümle cümle aynısını naklettiğim için kaynak vereyim. Beyhaki'nin Şuabul İman'ından 1434. hadis; Sahih-i ibni Hıbban'dan da 4872. hadis olarak naklettim. Ama yer yer Buhari'de ve diğer hadis kitaplarında var bu olay. Fakat benim aldığım cümleler Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, böyle orijinal tarif ettiği cümle kalıbına uysun diye hem Beyhaki'den hem ibni Hıbban'daki rivayeti naklettim.

Urve bin Mesud isimli zat, hem görüşmeler yapıyor orada hem ashabı kiramı -bizim deyimimizle- dikizliyor. "Ne yapıyorlar" diye bakıyor. Şimdi bakın, ashabı kiramın Peygamber Efendimiz'e bağlılığını, sadakatini anlatıyor. Fakat Urve'nin naklettiği Hudeybiye olayında bir dipnot var arkadaşlar. Hudeybiye Sulhu'nda Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem: "Tamam, ihramlarınızı çıkarın, vazgeçtik gitmekten." demesi üzerine ashabı kiramda gerginlik oldu. Çok gerildi ashabı kiram. Umre ne zaman biter? Gider tavaf ederiz, say ederiz, tıraş oluruz, umre biter. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem: "Tamam, vazgeçtik umreden." dedi. Daha Mekke'ye sekiz kilometre var. "Umreden vazgeçtik" deyince, ashabı kiram bir an insanlaştılar tekrar. Ömer bin Hattab bile: "Sen Resûlullah değil misin? Nasıl böyle dersin? Kâfirlerden korkup nasıl vazgeçersin umrenden?" deyiverdi. Ağzından çıktı. O da vefatına yakın zamanda demiş ki: "O sözümden dolayı o günden beri sadaka veriyorum. Allah beni affetsin diye. Nasıl öyle bir söz çıktı ağzımdan."

Ashap tıraş olmamışlar. Resmen Efendimiz: "Hadi tıraş olun. Çıkın ihramdan." buyurmuş, tıraş olmamışlar. Bir tür isyandır bu. Yani "Niye bu kâfirlerden korkuyoruz ki biz? Hepimiz ölmeye hazırız dedik sana. Ya Resûlullah niye bizi böyle teslim ediyorsun bunlara?" bunun gibi itiraz etmişler. Ümmü Seleme -Efendimiz'in hanımı- Annemiz Efendimiz'e demiş ki: "Ya Resûlullah, sen böyle dedin ama bir umut besliyor onlar içinde. Sen çağır berberini, dışarıda tıraş ol. Bu işin ciddileştiğini anlarlar." demiş. Efendimiz'in çok hoşuna gitmiş. Berberini çağırması: "Kes saçlarımı." demiş. Saçlarını tıraş edince Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem, hepsi tıraş olmuş. Peygamber tıraş olduktan sonra zaten ihram bitti. Böylece Annemiz oradaki pozisyonu toparlamış. İstişarenin bereketiyle ilgili örneklerden biri de bu Annemiz'in yaptığı istişare. Bir kadın olarak verdiği akıl belki de pek çok sahabinin imanının bile kurtulmasına sebep oldu. Maazallah, Ömer öyle dediyse biri çıkıp diyecekti ki: "Senin peygamberliğin de demek ki korkak peygamberlik. Bugünlere dayanamadın." Ne diyeceklerdi belli değildi, insandılar. Allah hepsinden razı olsun. Şimdi Urve bin Mesud es-Segafi'nin anlatacağı sahabe manzarasını bu gerginlikten izleyin. Çünkü bu görüşmeler yapıldı, protokol anlaşması imzalandı, Urve gitti. Bu gerginlik esnasında Urve oradaydı.

Mesela çok enterasan; anlaşma yazılıyor, Efendimiz kâtibe "yaz" demiş: "Bismillahirrahmanirrahim" Hemen itiraz etmişler müşrikler. "Biz Rahman, Rahim diye inansaydık, Allah diye inansaydık, seninle kavga etmezdik zaten. Sileceksin bunu." demişler. Hatta rivayet edilir ki Ali radiyallahu anh, Ali bin Ebu Talib yazıyordu. "Sil" demiş Efendimiz. "Ben Allah ismini silmem." demiş. "Neresi orası?" demiş Efendimiz. -Kendisi okuma yazma bilmiyor.- "Burası" deyince kendi eliyle onu silmiş. Bunun sıhhat derecesini bilmiyorum ama böyle olaylar var. Yani Ali: "Silmem ya Resûlullah. Ben 'Allah' ismini silmem." demiş. İman meselesi tabi...

Her halükarda ashabi kiram, Medine Mescidi'nde oturup: "Buyur ya Resûlullah. Lebbeyk ya Resûlullah." dedikleri bir pozisyonda değil. Üstelik bu pozisyonda herkesin başında duman tütüyor. Önce Osman'ı kaybetme olayı, Mekke'ye kabul edilmeme riski, bir sürü anlaşmalar oldu. Bu anlaşmalar onları üzdü. Efendimiz sallallahu aleyhi ve selem onları mecbur ihramdan çıkmaya zorladı. Yani burada herkesin stresinin yoğun olduğu, gergin anındaki bir sahabe tablosu görüyoruz. Hani bir de mescitte "buyur ya Resûlullah" dedikleri, Cebrail gördükleri zaman filan demek ki neymişler! Bu Urve'nin naklettiği tablo. Metin olarak kendi sözlerinden naklediyorum. Diyor ki:

“فَوَاللَّهِ مَا تَنَحَّيْتُ رَسُولَ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- نُحَامَةً إِلَّا وَقَعْتُ فِي كَفِّ رَجُلٍ مِنْهُمْ فَذَكَرْتُ بِهَا وَجْهَهُ وَجِلْدَهُ”

Urve müşrik ama yemin ediyor: "Vallahi" diyor. -Allah'a inanıyorlar.- "Vallahi Muhammed'in ağzından bir balgam, tükürük çıkmaya görsün. Tükürüğü yere düşmeden birinin avucuna düşüyor muhakkak. O da onu yüzüne gözüne sürüyordu." diyor. Bu nereyi anlatıyor? Hudeybiye Sulhu'ndaki manzarayı anlatıyor. "Lebbeyke ya Resûlallah" dedikleri sahneleri değil. En gergin, en stresli sahneyi, Ömer'in bile çarktan çıktığı zamanı anlatıyor. Ağzından bir şey çıkmaya görsün tükürük, balgam yere düşmüyor. Birisinin avucuna düşüyor ve onu yüzüne, gözüne sürüyor. Resûlullah'ın tükürüğü, Resûlullah'ın balgamı... "وَإِذَا أَمَرَهُمْ ابْتَدَرُوا أَمْرَهُ" "Bir şey söylediği zaman hemen emrine koşuyorlar." "وَإِذَا يَقْتَتِلُونَ عَلَى" "Abdest alacağı zaman, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem abdest alacağı zaman..." "وَضَوْئِهِ" "Abdestten dökülen suyu için birbirleriyle dövüşüyorlardı." Abdest alacak, abdest suyu için birbiriyle dövüşüyorlardı. "وَضَوْءٌ" "abdestten artan su" demek. "وَضَوْءٌ" "abdest" demek. "و"ın harekesine göre isim farkı. Abdestin suyuna "وَضَوْءٌ" abdeste "وَضَوْءٌ" diyoruz. Yani avuçlarını yıkıyor, yüzüne su dökcek, oradan damlayacak şeylere kapış kapışlar.

Bunu sahabiden biri nakletse "Zaten öyleydi sahne." diyeceğiz. Bir düşman gözlemci anlatıyor. En kritik sahnelerden birini anlatıyor. "وَإِذَا تَكَلَّمْتَ خَفَضُوا أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَهُ" "Ve konuştuğu zaman hepsinin sesi kesiliyordu." Konuşmuyorlardı onun yanında "وَمَا يُجِدُونَ إِلَيْهِ النَّظَرَ تَعْظِيمًا لَهُ" "Saygılarından dikkatlice ona bakmadıkları bile gözüme çarptı." diyor. "O kadar saygı gösteriyorlar ki bu şekilde ona bakmıyorlardı bile." diyor. Yani ashabi kiram, Allah onlardan razı olsun gözleriyle ona bakmayı bile saygısızlık kabul ediyorlardı. Sonra bu Urve müşriklerin yanına, Mekke'ye dönmüş. Onlara söylediği söz de var, bu Buhari'de de var. Bu söz: "أَيُّ قَوْمٍ ، وَاللَّهِ لَقَدْ وَقَدْتُ عَلَى الْمُلُوكِ ، وَقَدْتُ عَلَى قَيْصَرَ وَكِسْرَى" "Yav arkadaşlar siz biliyorsunuz, ben krallarla oturup kalkarım. Kayser'in, -yani İran kralının- Kisra'nın -Bizans kralının- Necaşi'nin yanına gidip oturduğumu biliyorsunuz." "إِنْ رَأَيْتَ مَلِكًا قَطُّ" "Ben Muhammed'in ashabının Muhammed'i saygıyla karşıladığı gibi saygı gören bir kral görmedim. Kralların önünde de oturuyordum." Tabi krallar, kiralık menfaatperest insanlardan saygı görüyor.

Bu sahneyi tekrar hatırlatıyorum: Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ashabıyla yaşadığı bir öğlen vaktinden akşam vaktine kadar olan, dört-beş saatlik kritik ve gergin bir saat bu. Yani ashabi kiram ölümüne razı oldular. "Şehit olup Rabb'imize kavuşalım. Mekke'de umre yapmaya giderken Allah için şehit olduk" deriz diye düşündüler. Bu yüzden ağızlarından ileri geri sözler çıktı. İşte Ali: "Silmem ben o yazıyı." dedi. Ömer "Sen Resûlullah değil misin yahu? Niye korkuyorsun bunlardan?" dedi. Öyle gergin bir sahnede bakıyoruz ki saygıları, tazimleri, düşmanın dikkatini çekecek şey ve: "Tükürüğü yere düşmüyordu." diyor. Avuçlarına düşüyor, onu yüzlerine, gözlerine sürüyorlardı.

Burada bir not daha ilave etmemiz lazım. Bu sözler yani bu naklettiğimiz bilgiler, ashabi kiramın Allah onlardan razı olsun Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şahsına gösterdikleri saygıdır. İnsanın aklına şöyle bir şey gelir: Onu görünce böyle yerlere kapanıyorlar. Tükürüğünü yüzlerine, gözlerine şifa olarak sürüyorlardı da getirdiği dini nasıl karşılıyorlardı? Mesela; O'nu görünce: "buyur ya Resûlullah" diyorlar ama emrettiği şeyi üç gün-beş gün salamura bekletiyorlar mıydı? Bunun da örneklerini görmemiz mümkündür.

Burada Buhari'nin 2464. hadisi; Müslim'de de 1980. hadis-i şerifi. -Buhari ve Ebu Davud'dan naklediyoruz.- Enes ibni Malik yine naklediyor. Ebu Talha, Enes ibni Malik'in üvey babası. Bir içkinin haram edilişiyle ilgili ayetin indiği günü anlatıyor.

Şimdi arkadaşlar bu örnekte bir sahabi Resûlullah bir şey emrettiği zaman, Allah bir şey emrettiği zaman bu sürüncemede kalıyor muydu, "ama, şey, hımm yapıyorlar mıydı" diye bir soru sorarsak bu soruya verilmiş cevabın örneği: Enes İbni Malik diyor ki radiyallahu anh: "Ben Ebu Talha'nın evinde insanlara içki ikram ediyordum. Alkol ikram ediyordum. "فَطِيخٌ" denen bir alkol "فَطِيخٌ" hurmanın ham çeşidinden yapılmış. Bizim bildiğimiz ifadelerle ham hurmadan yapılmış bir şarap, diyelim. "İnsanlara bunu ikram ediyordum" diyor. Yani gece şarap meclisi yapmışlar. Neden? Henüz Allah alkolü yasaklamamış. Alkolle ilgili talimatlar gelmiş ama yasak değil. Tatlı tatlı uyarılar var ayetlerde sadece.

"فَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُنَادِيًا يُنَادِي ، أَلَا إِنَّ الْخَمْرَ قَدْ حُرِّمَتْ" içeride bunlar içki meclisi yapıyorlar evde. Yani çay içiyorlar diyelim. Çünkü çay hükmünde içki o zaman. Çay içiyorlar. Kim dağıtıyor içkiyi? Enes ibni Malik dağıtıyor. "Münadi çıktı." diyor. Münadi kimdir? Yani şimdiki gibi anons imkânı yok. Birisi çıkıyor: 'hey bilin, duyduk duymadık demeyin' işte böyle ilan ediyor. Davul eskiden vardı ama Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in münadisi bu Medine'yi dolaşıyor. "أَلَا إِنَّ" "الْخَمْرَ قَدْ حُرِّمَتْ" "Herkes bilsin alkol haram edildi." Bu kadar. İçeride şarap içiyorlar belki de o arada kafaları da ayık değil. Dışarıda münadi, Resûlullah'ın anonsucu bu diye tanıyorlar tabii... Enes ibni Malik diyor: "فَقَالَ لِي أَبُو طَلْحَةَ" Ebu Talha yani ev sahibi dedi ki; "أَخْرَجُ فَأَهْرِقُهَا" "Al şu fıçıyı dışarı götür dök." "فَخَرَجْتُ فَهَرَقْتُهَا" "Ve aldım içki fıçısını Medine sokağına döktüm." "فَجَرَّتْ فِي سِكَكِ" "المَدِينَةِ" Bir de herkes aynı şeyi yapınca Medine sokaklarında yağmur yağıp sel olmuş gibi içki seli olmuş.

Bu olayı çok enteresan bir yorum yapmaya ihtiyaç olmadan anlayabiliriz. Basit bir emir örneği bu. Resûlullah içkiyi yasakladı. "Götür yavrum dök bu fıçılarını." Yahu eskisi dâhil mi, bu fıçı bitene kadar mı? Pazartesi mi uygulanıyor bu? Sabah namazından itibaren mi uygulanacak? E haftasonu resmi tatil kanunlar geçerli mi? Bu sorular yok. "Al fıçıyı dök yavrum, fıçıyı dök Resûlullah yasakladı."

Bunun daha farklı bir örneği Buhari'de 4759. ; Ebu Davud'da 4102. hadis-i şerif. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz'in hanımı Âişe radiyallahu anha diyor ki: "وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى" "وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُبُوبِهِنَّ" Nur suresinin 31. Ayeti: "وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُبُوبِهِنَّ" "Başörtülerini omuzlarından aşağı sarkıtınlar. -Yani büyük başörtü taksınlar.- Aşağı sarkıtınlar." diye ayet indiğinde diyor Aişe annemiz: "أَخَذْنَ أُرْرَهُنَّ فَشَقَقْنَهَا مِنْ قِبَلِ الْحَوَاشِي فَاخْتَمَرْنَ بِهَا" "Medine'de kadınlar başlarına koyacak böyle uzun başörtü bulamadılar." Yani böyle tabii kıyafet mağazaları yok ortada. Herkesin bir eteği var. "Allah emrediyor üste büyük başörtü takın, diye bu emri yerine getirmek için eteklerini yırttılar. Yırtık

eteklerinden büyük başörtü yapıp başlarına koydular.” Biraz önce Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem tükürüğünü, balgamını bile yüzüne gözüne sürüyorlardı ya bu duygusal bir sahneydi. Burada pratik uygulama var. Hâlbuki yarın gitse çarşıdan bir başörtüsü alacak. Yarın çarşı açılana kadar Allah’ın “başınıza büyük başörtü koyun” emri uygulanmıyor ama. Akşamdan sabaha büyük zaman var. Ya Allah’ın emrini uygulamadan bu ölür giderse. Ne yapıyor? Yırtıyor eteğini, eteğini daraltıyor çünkü etek geniş oluyor. Ondan büyük bir başörtü yapıyor ama Allah’ın emrini yerine getiriyor.

Elbette bu anlayışı biz dört yıl lisede, dört yıl üniversitede, gençliğinin en verimli yıllarında başı açık olmasında sakınca görenler olarak anlayamayız. Bize göre bir şey değil bu. Ashabı kirama ve onların imanının seviyesini yakalayanlara göre bu. "Eteklerini yırtıp başlarına örtü yaptılar" diyor. Hâlbuki bana yorumlatsalar bunu “Eteğini ne yırtıyorsun? Daha fena yahu. Etek yırtılır mı? Bırak etek kalsın. Başında zaten küçük bir şey var.” Başı açık değil sahabi kadınının. Başörtüsü böyle küçük bir başörtü. Buradan buraya kadar inen – baştan göğüs kemiklerini de kapatacak şekilde- büyük başörtü emrediyor. **“يُخْمِرُهُنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ”**

“جُيُوبٌ” buralar- omuzlarla dirseklerin arası-. Başörtü buralara kadar gelsin. Yani esas gaye şuradan inince başörtü göğüslerin ileri çıkmışlığını kapatacak. Dolayısıyla bir kadın çarşaf da giyse memeleri ortada görüldüğü zaman Allah’ın emrettiği kıyafet yerine gelmiyor. Yukarıdan gelen bir kıyafet burayı düz hâle getirmeli ki göğüsleri belli olmasın kadının. Ayetteki **“خُمْرِهِنَّ”** o. Buradan aşağı sarksın. Şimdi bunu yapmak için etek yırtılır mı canım! Lailaheillallah. Git yorgan al, battaniye al evden. Yok, eteğini yırtacak. Eve gidecek, çarşıya gidecek kadar bir saat Allah’ın emrini uygulamadan geçirmeyecek. Kadın sahabi şuuru bu.

Bundan çok daha önemlisi arkadaşlar, kible olayındadır. Namaz daha önce biliyorsunuz Kudüs’e doğru kılınyordu. Hicretin ikinci yılında kible Mekke’ye döndü. Şimdi önünüze bir Ortadoğu haritası koyun. Şöyle bir haritada Medine burada, Kudüs burada, Mekke buradadır. Dolayısıyla Kudüs’e doğru döndüğünde böyle namaz kılınyor. Mekke’ye doğru döndüğünde tam ters istikamette namaz kılınyor. Sahabiler ve Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem Kudüs’e Mescid-i Aksa’ya doğru doğru namaz kılınyordu. Ashabı kiram da Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem de gerçekten "Mekke kible olsaydı" diye içlerinden geçiyordu. Böyle bir itirazları yoktu ama içlerinden geçiyordu. Bakara Suresi’nde bunu görüyoruz. **“فَدُ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ”** ‘Görüyoruz seni ey Peygamber gözün dönüyor Mekke’ye doğru.’ Hani bir yönelsek diye çünkü Mekke dedesi İbrahim’in hatırası ve Kâbe orada, Mescid-i Haram orada. Şimdi Medine-i Münevvere’de ziyaret yapan hacılar Kibleteyn diye bir mescide giderler. Kibleteyn; iki kibleli demek. Şöyle bir dikdörtgen mescit düşünün. Bu tarafına doğru namaz kılınyorlar. Aynı namaz içinde bu tarafa dönmüşler. Bu müthiş bir şey.

Ashabı kiramdan Abdullah ibni Ömer Buhari, Müslim, Nesai ve İmam Malik’in Muvatta’ında rivayet ettiği bir hadiste çok enteresan bir hatıra naklediyor. Buhari’de 403. hadis; Müslim’de 526. hadis; Nesai’de 493. hadis, Muvatta’da 546. hadis-i şeriftir. Kaynaklarını zikrediyorum. Bu hadisleri teberrüken açıp okumak bile sadra şifadır diye. Abdullah ibni Ömer radiyallahu anhuma naklediyor: “İnsanlar Küba denilen yerde sabah namazı kılınyorlardı. -Namaza dikkat edin.- Namaz kılınyorlardı.

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَدْ أَنْزَلَ عَلَيْهِ النَّيْلَةَ قُرْآنًا وَقَدْ أُمِرَ أَنْ يَسْتَقْبِلَ الْكَعْبَةَ “ “Birisi geldi.” dedi ki: **“إِذْ جَاءَهُمْ آتٍ فَسْتَقْبِلُوهَا”**

Adam arkadan bağırması: "Bu gece Resûlullah'a Kur'an indi artık kıblesi Kâbe oldu. Kâbe'ye dönün." "وَكَانَتْ وُجُوهُهُ مِنَ الشَّامِ" "Onlar Şam tarafında yani Kudüs'e doğru dönmüşlerdi." Dediğim gibi tam bu oturduğumuz pozisyonda işte Şam'a doğruyuz. "فَاسْتَقْبَلُوا إِلَى الْكَعْبَةِ" "Namazın ikinci rekatına kalkınca imamla beraber ters dönmüşler. Bozup namazı yeniden de kılmamışlar bir daha."

Hayatın durması gereken bir yerdeyiz arkadaşlar. Bir; aralarında ne kadar güvenli söz itimadı var. "Hangi hocadan duydun" filan demiyorlar "Bu gece Resûlullah'a Kur'an indi." Sanki noter belgesi, bitti. Öyle dedi. Çünkü Müslüman yalan söylemez. "Siz de dönün ha bir bildiği var demek ki". "İndi ama bu yarın uygulanacak, Cuma Namazı'nda tören yapılacak, Kâbe dönüşüm töreni o zaman uygulanacak." Böyle bir şey yok. "Siz de dönün." Secdeden kalkıyorlar, namazın içinde kible değişiyor, Allahuekber imam öbür tarafa geçiyor mecbur cemaat bu tarafa geliyor. Pratik Müslümanlık. Bu pratiklik Resûlullah'a ve Kur'an'a teslimiyetten kaynaklanıyor. "Ama" diye bir soruları yok, "acaba" diye bir endişeleri yok, yüzde yüz teslimler.

Çok enteresan defalarca kaynakları taradım, acaba gidip Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme sormuşlar mıdır: "Ya Resûlullah biz şimdi yarısını öbür türlü kıldık bu namazın, kaza edelim mi bu sabah namazlarını" diye sorana da rastlamadım. Çünkü şöyle düşünüyorlar; bana Şam'a doğru yani Kudüs' doğru kıl dediği zaman, kılarım. E çevirdi beni bu tarafa, çevirdiyse çevirdi. E namazın bir rekâtı o tarafaydı bana ikinci rekâtta demişti, endişelenmeye mecalleri yok. Bu yanlış, Resûlullah'ın yanlışı banane. Bu teslimiyetten kaynaklanıyor artık güven var.

Resûlullah'a güveniyor sallallahu aleyhi ve sellem. Resûlullah'ın vahiy kâtiplerine güveniyor. Muaviye'yi seviyordum, sevmiyordum diye dedikodularına girmiyor. Ayrıntılarla işi yok, Resûlullah'la işi var onun. "Dön" dedi döndüler, "öl" dedi öldüler. Arkadaşlar çok daha enteresan örnekler. Tekrar yalnız ben sizi başa getireyim, duygusal olup da bazı şeyleri bu arada es geçmeyelim. Neyi konuşuyoruz biz? Yani Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme teslimiyetleri cihat sahneleri, işte onun bedenine, karakaşlarına, güzel gözüne öyle basit bir duygusallık mıydı acaba yoksa bedenine karşı, tükürüğüne, kılına, tırnağına bin bir hürmet ediyorlardı Şeriat'ını da zerre kadar ihmal etmiyorlar mıydı?

İkincisi; sadece öyle kuru bir sevgi değil sadece sempatik bir aşk değil aynı zamanda da ciddi bir şekilde Şeriat'ına da bağlılıkları vardı. En basit örneği bu Kâbe örneğidir. "Dön" döndüler bitti."Ya öğle namazında mı başlayacağız buna" diye soru yok, namazı bozmayacak kadar hem de. Yani namazdan sonra döneriz hele bunu bir kılalım, adama "dur bakalım abi hoş geldin sen ne diyorsun, kimsin sen" demediler. Resûlullah Mescidi Aksa'ya kılıyordu Kâbe'ye döndü döndük. Muhasebe? Muhasebesi ahirette bunun.

Çok daha enteresan bir örneği Ahmed bin Hanbel'in Müsned'inde 11153. hadis-i şerifi Ebu Said El Hudri radiyallahu anhtan dinleyelim.

Bundan önce bir fıkıh ayrıntısına temas edeyim. Ayakkabı ile namaz caizdir, hiçbir sakıncası yoktur. Kirli ayakkabı ile namaz caiz değildir. Ayakkabı, terlik hiçbir şekilde namaza mani değil. Namazla bir ilgisi yok. Çorapla, terliğin, ayakkabının farkı yok. Olmazsa çorapla da olmaz ki böyle bir şey yok. Ama genelde ayakkabı necis olma ihtimali yüksek olduğu için, ayakkabıyla namaz kılınmaz.

Ashabı kiram ve Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem nağleyn diyeceğimiz bir kıyafet giyiyorlar. Nağleyn çok yakın zamana kadar Türkiye'de kullanılırdı. Odundan yapılıyor üstünde bir

kayış var. Tabi ki ashabı kiramınki Efendimiz'in giydiği biraz daha deve derisinden yapılmıştı. Yani bildiğimiz terlik. Terliğin bir çeşidi onun biraz daha bağları var. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ve ashabı namaz kılıyorlar. Terlikleri de -ayakkabı diyelim- ayakkabıları da ayaklarında.

Ebu Said El Hudri radiyallahu anhin rivayet ettiği bu hadis: "Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem namazın rekâtlarından birinde terliklerini çıkarıyor. Arka saflardakiler yani Resûlullah'ı görenler çıkarıyorlar, onun arkasındaki saf bakıyor ki ön saf terlikleri çıkardı, terlikleri çıkarıyorlar mescitte herkes terliğini çıkarıyor tabi ses oluyor bu arada mescitte. Namazdan sonra Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz dönüyor: "Niye terliklerinizi çıkardınız?" diyor. "Niye terliklerinizi çıkardınız?" diyor. Ahmed bin Hanbel'de 11153. hadis-i şerif bu. Diyorlar ki: " Ya Resûlullah namazdaydık, siz terliğinizi çıkardınız biz de size uyduk çıkardık." Buyurmuş ki: "Ya ben namaz kılarken Cebrail geldi dedi ki: 'Terliklerinde necaset var, namazına zarar veriyor.' dedi onun için çıkardım attım, sizin çıkarmanıza gerek yoktu." "Sen çıkardın bir kere ya Resûlullah." dediler.

Normalde hüküm terlikle namaz kılınma hükmüdür. Ne hükmü be Resûlullah terliğini çıkardı hüküm mü kaldı, bitti. İtaat bu! Yani ashabı kiramda Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem karakaşına hayran olup dinini sürüncemeye bırakma yoktu. Kaşlarına da hayrandılar, tükürüğüne de hayrandılar, kıllarını da yaladılar, Şeriat'ını da ayakta tuttular. Bugün emir alıp yarına bırakmadılar. Namazın birinci rekâtında emir geldi, ikinci rekâtında onu uyguladılar. Ayağa kalktılar namazın secdesinden baktılar terliği çıkmış Peygamber aleyhisselamin onlar ikinci rekâtı bir daha terlikli kılmadılar.

Müslim'in 2090. hadis-i şerifi çok enteresan, bunu defalarca kullandık. Abdullah İbni Abbas Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemle ilgili bir hatırasını naklediyor. Abdullah İbni Abbas'ı biliyorsunuz, Efendimiz aleyhisselamin amcasının oğlu ve Kur'an'ın büyük müfessiri. Diyor ki: "Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bir adamın elinde altın yüzük gördü." Altın yüzük Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem zamanında kullandığı yüzüktür. Sonra ümmetimin erkeklerine altın haram kılındı diye yüzüğünü değiştirdi "Altın yüzük kullanmayın artık." buyurdu. Bunun üzerine ashabı kiram hep yüzüklerini değiştirdiler. Yüzük kullanmak sünnet değildir. Kullanırsan altın kullanmamak sünnettir. Kullanırsan sağ elinin parmaklarına takmak sünnettir. Kullanmanın sünnetleri var ama kullanmak öğle namazının sünneti gibi bir sünnet değildir, serbest bir konudur. Altın ise erkeğe haramdır.

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem yüzüğü elinde görmüş elini tutmuş buyurmuş ki: "Sizden biriniz parmağına ateş takar mı, niye takıyorsunuz bu ateşi parmağınıza?" buyurmuş. Böyle buyururken de şu şekilde çekmiş parmağı yere düşmüş yüzük. Sonra Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem gidince yanındakiler demişler ki: "أَلَمْ يَأْتِكُمْ بِهَذَا الْيَوْمِ" "Al bu yüzüğü kullanırsın." yani hanımına verirsin, boz durursun. Bakın sahabi ne cevap vermiş: "لَا وَاللَّهِ لَا وَاللَّهِ لَا آخِذُهُ أَبَدًا" "Vallahi ben bunu asla almam." "وَقَدْ طَرَحَهُ رَسُولُ اللَّهِ" "Onu Resûlullah attı, onun attığını ben almam." Onun attığını almam. Şeriat'ını ertelememişler. On dakika, beş dakika sonra dememişler. Gerçekten Efendimiz attı onu yere. Ama bu parmağından atmaktı, cebinde durabilirdi, hanımına verebilirdi. Bir kere Resûlullah onu attı. Şeriat titizliği, sahabi kıvamı.

Muğire İbni Şube bir hadis rivayet ediyor. İbni Mace'de 1866. hadis-i şerif, Abdurrezzak Sal'ani'de 10335. hadis-i şerif. Bu Abdurrezzak Sal'ani'yi konuşacağız ileride, hadis ilminin

babalarındandır. Ahmed bin Hanbel'in Müsned'inde 10337. hadis-i şerif, Tabarani'nin el-Mucemu'l Kebir'inde 1052. hadis-i şeriftir.

Burada arkadaşlar, yani cümlelerin neresinden başlayayım diye böyle bir enteresan garip oluyorum yani biz mi değişik bir dünyadayız bunlar mı bir değişik dünyadan geldiler, enteresan insan hayret ediyor.

Muğire bin Şube radiyallahu anh diyor ki: "Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemle bir gün görüştüm dedim ki: "Ya Resûlullah bir kadınla nişanlanma ihtimalim var." -Çünkü ashap Resûlullah'ı babaları gibi görüyorlar, dertlerini anlatıyorlar- Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem buyurmuş ki: "Muğire, kadınla oturup görüşmeden, kadına bakıp incelemeden nişanlanmayın, görüşmeyin." buyurmuş. "Git kadına bak, aranızda aşk oluşması için daha yararlıdır, git görüş." buyurmuş. Bakın şimdi gerisini kendisi anlatıyor.

"فَأْتَيْتُ امْرَأَةً مِنَ الْأَنْصَارِ ، فَخَطَبْتُهَا إِلَى أَبِيهَا ، وَأَخْبَرْتُهُمَا بِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ" "Kızın babasına, annesine gittim." Evlerine gitmiş böyle böyle demiş: "Ben kızınızla evlenmek istiyorum. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem söyledi o da kadınla görüşmeden yapma bu işi dedi, izin verin kızınızla görüşeyim dedim." diyor.

"فَكَأَنَّهَا كَرِهَتْ ذَلِكَ" "Annesi-babası da yani kızı böyle vitrinde görmeye gelir gibi olmasından endişe etmişler "olmaz" demişler. "فَسَمِعَتْ ذَلِكَ الْمَرْأَةَ وَهِيَ فِي خَدْرِهَا" "Kız da odasında oturuyordu. Kız çıktı meydana -yani kız içeri odada diyelim mutfakta, anne- baba da ne demek kızımızı görmeye geldin paket mi bu gibi böyle bir tepki göstermişler. "فَقَالَتْ : إِنْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَرَكَ " "Sana gerçekten Resûlullah git bak dediyse "فَأَنْظُرُ" buradayım, bak bana "وَالْإِلَّا فَأَنْشُدُكَ بِاللَّهِ" yoksa yalan söylüyorsan Allah ile baş başasın." demiş. Anne-baba doğal bir anne-babalık yapıyor. "Kızımızın nesine bakacaksın ne demek bakmak, evleneceksen evlen işte" diyor ama kızın imanı daha pratik, genç çünkü. "Sana Resûlullah emrettiyse buradayım bak." diyor. "Yok, Resûlullah demedi de sen numara yapıyorsan Allah'tan bulasın." "فَنَظَرْتُ إِلَيْهَا" "Sonra ben de iyice baktım." diyor. "Tamam evlenebiliriz." dedim diyor. "Sonra da evlendik" diyor. Ne kadar doğal bir hayat. Ne kadar sempatik.

Burada bir şeyi unutmuyoruz: "Ensardan bir anne-babaydılar" diyor, dikkat et. Sıradan bir Müslüman değil Allah'ın övdüğü bir nesil. Ama mesele evin içinde kızına bakma meselesine gelince ensarlık falan kalmamış "ne demek kızımıza bakmak ya" diye tepki göstermişler, insanlık, hassasiyetler duruyor demek ki. Kız daha genç, daha imanı şuurlu. Çünkü Peygamber aleyhisselami gençler daha iyi anladılar. O heyecan ile kız çıkıyor: "Sana Resûlullah bak dediyse bak buradayım." diyor. Özellikle de buradaki hadiste Arapça da izah etmemiz lazım kız: "وَهِيَ فِي خَدْرِهَا" diyor "Kız özel odasında duracak kıyafetiyleydi." diyor. Yani böyle peçesi üstünde değildi çünkü bir kızın babasının yanında duracağı kıyafet başka, onu görmeye gelen birisinin yanında duracağı kıyafet başka. "Annesinin-babasının yanında durabileceği bir kıyafetle" diyor. Normal bir pozisyonda görücüye çıkacak olsaydı o kız biraz üstüne başına dikkat edecekti. Ev kıyafeti ile "Sana Resûlullah dediyse bakabilirsin buradayım." dedi.

Hâlbuki biz mesela; benim gibi Allah dostu böyle bu işi yapacak olsaydı: "Kardeşim madem Resûlullah'ın emridir buyur otur, beş dakika siz çay için ben de hazırlanayım." deyip şöyle onun

görebileceği güzel kıyafetle gelirdim. Ben öyle düşünürüm ama Resûlullah'ın emrini üstüne feracesini alacak kadar beletecek takati yok bu kızın. İmtihan burada. İşte bizim neslimizin çözmesi gereken sorun budur. Okul bitinceye kadar mı? "Tamam, madem öyle beş dakika bekle sandığımı çıkarayım, üstüme şu kıyafetimi koyayım" demesi lazım. Tabii olan bu, ben öyle olsa daha İslami gelirdi bana. Bu çocuğu Resûlullah göndermiş sallallahu aleyhi ve sellem. "Git, bak o kıza" demiş. Sandığı açacaksın, üstüne başörtü koyacaksın, anneni çağıracaksın "anne düzgün mü üstüm" diyecek "tamam, düzgün" diyecek üç dört dakika geçecek. Resûlullah'ın bakması için gönderdiği adam bekliyor olur mu be? Resûlullah değil Resûlullah'ın gönderdiği adam bekletilebilir mi? Acaba bu kız Resûlullah'ı bekletir miydi? Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme "bekle bir-iki gün sonra görüşürüz" diye randevu mu verirdi?

Belki de o kıyafeti annesinin babasının yanında durduğu kıyafetti belki de müstehcen bir kıyafetti bilmiyoruz öyle bir ayrıntı yok. Şerhi yok bu hadisin. Bilgimiz yok başka. Teslimiyet korkunç. Perdenin arkasında öbür odada duruyor: "Resûlullah bana dedi git gör dedi" sözünü duyunca o kıyafeti ile "bak buradayım, Resûlullah burada" diyor. Onun emri burada çünkü. Biz bu formülü çözmeliyiz. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem emri bekleyebilir bir emir midir? Bekletmediler. Allah onlardan razı olsun.

Bekletmediler. Evet, her şeyi iyi yaptılar, bir şey iyi olmadı. Bu örnekleri bize bıraktılar, hâlimizi kötü yaptılar. Bunlar çitayı yüksek tuttuğu için biz şimdi dört yıl diploma alıncaya kadar Resûlullah'ı bekletmenin riski ile ahirete gideceğiz. Dört dakika bekletmediler Resûlullah'ın aleyhisselatu vesselamın adamını. Kendisini değil! Zaten Peygamber'in önünde onların bekleme, düşünme, tefekkür diye bir şeyleri yoktu ki. Bu delikanlıyı Muğire bin Şube'yi Resûlullah gönderdi nasıl bekler ya? "Bu bekletilemez" dediler. Allah onlardan razı olsun. Anlaşıyor ki cennet ucuz değil demek ki. Ucuz olmayan bir şeylerle bu cennet kazanılıyor. Allah şefaathine ermeyi hepimize nasip etsin.

Ve sallallahu ve selleme alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn.

Velhamdülillahi Rabb'il âlemin.